

різними національними правовими системами. До того ж, враховуючи те, що в нашій державі триває процес адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу ми можемо і маємо запозичувати звідти важливі нюанси, які стосуються й шлюбного договору, й особистих немайнових прав та інших окремих питань в галузі сімейного законодавства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сафончик О. І. Шлюбні правовідносини в Україні: проблеми теорії і практики. Одеса: Фенікс, 2018. 378 с.
2. Особливості укладення шлюбного договору. 2021. URL: https://jurliga.ligazakon.net/analytics/203849_osoblivost-ukladennya-shlyubnogo-dogovoru
3. Сімейний кодекс України : Закон України від 10.01.2002 № 2947-III .*Верховна Рада України*. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
4. Науково-практичний коментар до Сімейного кодексу України. За ред. Є. О. Харитонова. Х.: Одиссей, 2006. 541 с.
5. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/41519/1/APVYu_2020_1_p55-58

Доценко Влада Андріївна,

студентка 2-го курсу факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права
Бабич І. Г.

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Доцільно було б почати з того, що інтелектуальна власність являється доволі важливою складовою економіки кожної сучасної держави. При цьому, одним із базових прав людини виступає саме право особи на вільний розвиток своєї особистості, зокрема, шляхом втілення своїх думок у результатах творчої діяльності.

В той же час, положення Конституції України закріплюють право кожного на свободу літературної, художньої, наукової та технічної діяльності. При цьому, Конституція України також гарантує право кожного на захист плодів інтелектуальної власності, зокрема, моральних та матеріальних інтересів що з нею пов'язана, авторських прав тощо.

Проте, 24 лютого 2022 року у зв'язку з збройною агресією на території України, указом Президента України було введено в дію правовий режим воєнного стану. Запровадження правового режиму воєнного стану на території нашої держави спричинило зупинення тих чи інших процесів, які відбувалися в суспільстві. Не винятком є проблеми реалізації та захисту прав інтелектуальної власності. Так, з метою захисту прав інтелектуальної власності в умовах воєнного стану, 01.04.2022 року було прийнято Закон «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України» [1]. Перед тим як здійснити аналіз положень даного правового акту варто сказати про те, що цей закон є доволі потрібний. Обґрунтувати це можна тим, що згідно листа Торгово-промислової палати України від 28.02.2022 року форс-мажорною обставиною виступає збройна агресія російської федерації проти нашої держави та безпосереднє введення на її території воєнного стану. Там зазначається про те, що зазначені вище обставини з моменту їх виникнення, тобто, 24 лютого 2022 рік і до моменту їх закінчення визнаються надзвичайними, невідворотними обставинами, які є підставою, що унеможливує виконання тих чи інших зобов'язань та визнаються обставинами непереборної сили [2].

Варто відзначити про те, що обставини непереборної сили (або ж форс-мажор) виступають підставами для призупинення виконання зобов'язань та поширюються на учасників приватно-правових відносин. В даному випадку варто було б звернутися до положень статті 617 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України), де зазначається про те, що підставою звільнення від відповідальності за невиконання або неналежне виконання зобов'язань виступають власне обставини непереборної сили. Проте, що стосується правовідносин у сфері інтелектуальної власності, то варто відзначити те, що форс-мажорні обставини не є підставою для відтермінування вчинення певних дій (наприклад, подання заявки, сплати збору та мита, тощо), оскільки такі відносини характеризуються публічно-правовим характером. Саме тому, форс-мажорні обставини в такому випадку б не виступали підставою для продовження тих чи інших строків для вчинення певних дій. Взагалі, законодавство в сфері відносин інтелектуальної власності містить таке поняття як поважна причина, що у певних випадках є підставою для продовження певних строків. Так, звертаю-

чись до статті 12 Закону «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», строк подання документа про сплату державного мита може бути подовжено, якщо він був пропущений з поважних причин [3]. Тобто, можна говорити про те, що лише у деяких профільних нормативно-правових актах в сфері інтелектуальної власності війсьний стан може бути підставою для продовження тих чи інших строків для вчинення певних дій тощо.

Саме тому, з метою врегулювання даних відносин був прийнятий Закон України «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України». Він містить положення про те, що з моменту оголошення військового стану та до його закінчення або скасування, термін на вчинення будь яких дій, що пов'язані із відносинами інтелектуальної власності – зупиняється. При цьому, перебіг такого терміну поновлюється з наступного дня з моменту скасування або припинення дії правового режиму воєнного стану. Що стосується вчинення будь яких дій в сфері інтелектуальної власності, підстави вчинення яких виникли під час дії правового режиму воєнного стану, то такі дії можуть бути вчинені протягом 90 днів з дня наступного, з моменту скасування або припинення воєнного стану тощо [4].

Отже, можна сказати про те, що захист права інтелектуальної власності в період дії правового режиму воєнного стану є доволі важливою проблемою, а тому, державі слід вчасно приймати ті чи інші положення, які були б спрямовані на захист прав та свобод фізичних та юридичних осіб в даній сфері тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України: Закон України від 01 квітня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2174-20>
2. Щодо засвідчення форс-мажорних обставин. Лист ТПП України від 28.02.2022 р. URL: <https://ucci.org.ua/press-center/ucci-news/protsedura-zasvidchennia-fors-mazhornikh-obstavvin-z-28-02-2022>
3. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>
4. Інтелектуальна власність у період воєнного стану в Україні: що змінилось. PwC: веб-сайт. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/publications/tax-and-legal-alert/2022/intellectual-property-martial-law.html>